

بررسی مقایسه‌ای موقعیت بانکداری شرکتی در ایران و جهان

- الف- بررسی ۳۰ بانک و گروه مالی بزرگ جهانی و بانک‌های ایران
- ب- بررسی بانک‌های سایر کشورهای عضو منطقه "منا" و بانک‌های ایرانی

پیمان نوری بروجردی

چکیده

همزمان با روند توسعه و گسترش بانکداری غیردولتی در ایران در یکی دو دهه گذشته و با توجه به افزایش سطح و تنوع نیازهای مشتریان نظام بانکی با توجه به تغییرات دائمی و بعضی جدی در فضای کسب و کار داخل و خارج، همچنین پیدایش نسل جدیدی از بانکداران در کشور که ادعای ارائه خدمات رقبایی و روزآمد را دارند، نظام بانکی کشور دچار تحولات چشمگیری، بهویژه در بخش ارائه خدمات خود شده است. از جمله یکی از این نگرش‌ها از جنبه بنیادی خود، در پی جایگزینی محصول محوری در نظام بانکی با مشتری محوری است.

در این دیدگاه بانک‌ها سعی می‌کنند تا با تمرکز بر نیازهای مشتریان خود از تمامی جنبه‌ها، به ارائه خدمات همه جانبه و گاهی در تمام نقاط و در طول تمامی ساعات شبانه‌روز به مشتریان هدف مبادرت کنند و از این راه به کسب درآمد بپردازند. این مقوله در بانک‌هایی که در کشورهایی که دارای بازار سرمایه عمیق و قابل انتکابی هستند از اهمیت بیشتری برخوردار است، زیرا در این دست کشورها بانک‌ها برخلاف کشور ایران اغلب در تأمین منابع مالی مورد نیاز بنگاه‌های اقتصادی، بهویژه از محل منابع سپرده‌گذاری نقش جدی و اساسی را (حداقل مشابه آنچه که در کشور ساری است) ایفا نمی‌کنند، چرا که بازار سرمایه به صورت فعلی به مبادلات و سرانجام تأمین فرصت‌های سرمایه‌گذاری اشتغال دارد. در سال‌های اخیر در ایران، البته نه بدليل مشابه کشورهای صنعتی پیش‌رفته، بلکه به سبب اعمال محدودیت‌های ناشی از بسته‌های سیاستی و نظارتی بانک مرکزی ج.ا.ا بر نرخ‌های اعمالی سپرده‌ها و تسهیلات و بهویژه کاهش دستوری نرخ تسهیلات اعطایی که منجر به کاهش درآمد بانک‌ها بهویژه بانک‌های غیردولتی که در سال‌های ابتدایی حضور خود در بازار با نرخ‌های بالا به جذب سپرده پرداخته بودند می‌گردید، بانک‌های ایرانی نیز به دنبال کسب درآمدی‌ای غیر از درآمد حاصل از واسطه‌گری وجود بوده‌اند. در همین راستا بانکداری شرکتی یکی از جنبه‌های بانکداری نوین است که در این زمینه طی سال‌های اخیر مورد توجه برخی از بانک‌های ایرانی واقع شده است. با توجه به تازگی موضوع در ادبیات بانکی کشور و عدم گسترش فراغیر مفهوم بانکداری شرکتی، بهویژه از جنبه‌های کارکردی آن در نظام بانکی ایران پرداخته است. نگارنده با بررسی بیش از ۳۴۰ تارنمای بانک‌های جهانی، ایرانی و منطقه "منا" سعی کرده است در این مقاله ضمن ارائه مفهوم و همچنین تاریخچه بسیار فشرده بانکداری شرکتی، به معرفی موقعیت آن در ایران و سایر کشورهای جهان از جمله کشورهای عضو منطقه "منا" بپردازد. همچنین خدماتی را که به صورت اجرایی در بین بانک‌های ایرانی و بانک‌های دیگر کشورها در این قالب صورت می‌گیرد را مقایسه کند. در انتهای مقاله نیز پیشنهادهایی در راستای استقرار بانکداری شرکتی در ایران ارائه شده است.

کلمات کلیدی: بانکداری شرکتی، بانکداری سرمایه‌گذاری، بانکداری اختصاصی.

مقدمه

در دنیای امروز و به دنبال تحولات پی در پی در شرایط اقتصادی، بانک‌ها در سراسر دنیا همواره به منظور ادامه حیات، آن هم به نحوی که منجر به ایجاد منافع برای سهامدارانشان شود مجبور به تغییرات دائمی در ساختار و کارکردهای خود هستند. با توجه به تغییر نیازها مشتریان بالقوه و بالفعل بانک‌ها، روز به روز به تنوع و طبقه‌بندی‌های روزآمد از خدمات و محصولات خود می‌پردازند، یکی از این طبقه‌بندی‌ها، بانکداری و خدمات آن را به چهار گروه اصلی؛ بانکداری اشخاص^۱، بانکداری اختصاصی^۲، بانکداری خرد^۳ و بانکداری شرکتی^۴ تقسیک می‌کند. شیوه بانکداری شرکتی به شرکت‌ها و اصولاً مشتریانی خدمات ارائه می‌دهند که فراتر از کسب و کارهای کوچک و با حجم بیشتری از منابع به فعالیت‌های اقتصادی اشتغال دارند. خدمات این نوع بانکداری اغلب شامل خدمات مدیریت ریسک، مدیریت نقدینگی، تأمین مالی متنوع از انواع تسهیلات تا خدمات تأمین مالی از طریق بازارهای سرمایه، خدمات ارزی، خدمات تجاری، تأمین مالی پروژه‌ها، مدیریت مطالبات شرکت، خدمات تجاری، بیمه و ... را شامل می‌شود. نکته درخور توجه اینکه خدمات ارائه شده به شرکت‌های بزرگ بسیار پیچیده تر، حساس‌تر، متنوع‌تر، و تمرکز بر نیازهای مشتریان شرکتی و خلق راه حل‌های بانکی و مالی متناسب برای پاسخگویی مؤثر و دقیق شرکت، مدیریت تغییرات نرخ ارزها، تهیه بسته‌های متنوع و خاص تأمین مالی، تسهیل تجارت بین‌الملل برای کسب و کارهای دارای بازارهای جهانی، اعطای خطوط اعتباری به شرکت‌ها، تسهیلات سرمایه در گزارش کمک به مدیریت مالی شرکت‌ها، ارائه انواع خدمات مشاوره‌ای، مدیریت نقدینگی، خدمات بانکداری الکترونیکی، خدمات ارزی، خدمات مربوط به ادغام یا تأسیس شرکت و ... است.^۵ موضوع بانکداری شرکتی در جهان، به ویژه در کشورهای صنعتی و پیشرفته دارای قدرت بسیار نسبت به این مقوله در ایران است، موضوع بانکداری شرکتی که می‌تواند منجر به افزایش کارایی و اثر بخش عملیات بانک، افزایش رضایتمندی مشتریان و همچنین کاهش هزینه‌های عمومی در جوامع شود، لیکن در ایران سابقه چندانی ندارد.

¹ Personal Banking

² Private Banking

³ Retail Banking

⁴ Corporate Banking

⁵ باقری، احسان: تاریخی بینا، اردیبهشت ماه ۱۳۹۱

بانکداری شرکتی در الگوهای جدید کسب و کار جهانی بانکی از جایگاه خاصی برخوردار است. در نظام بانکداری شرکتی به تمامی نیازهای مالی و بانکی یک کسب و کار که می‌تواند به صورت فردی یا شرکتی اداره شود، در قالب خدمات و محصولات قابل ارائه به بهترین، سریع‌ترین و دقیق‌ترین شکل ممکن پاسخ داده می‌شود (فلاح، سعید ۱۳۹۰). مشتریان هدف این نوع بانکداری متنوع است، لیکن اغلب دامنه گسترده‌ای از اشخاص حقیقی، حقوقی با گرددش مالی که به نحوی هزینه و منفعت دارای توجیه برای ارائه خدمات بانکداری شرکتی را شامل می‌شود.

بانکداری شرکتی به عنوان شیوه‌ای شناخته شده در نظام بانکداری جهانی، با هدف ایجاد ارتباط و تعامل بیشتر با مشتریان هدف خود، براساس تشخیص نیازها و خواسته‌های آن‌ها، مأموریت دارد تا راه حل‌های جامع، یکپارچه و خاص خود را در کنار ارائه خدمات متنوع بانکی باکیفیت، سرعت و دقت بسیار به مشتریان ارائه کند (بخش خدمات تخصصی تارنمای بانک اقتصادنوین). با توجه به اهمیت موضوع بانکداری شرکتی و آثار مثبت تجربه شده در سطح جهانی برای این نوع بانکداری در این مقاله به بررسی موقعیت و مقایسه این نوع از بانکداری در ایران، ۳۰ بانک عظیم جهانی و بانک‌های فعال در سایر کشورهای منطقه "منا" پرداخته شده است.

۱- بررسی موقعیت بانکداری شرکتی در ۳۰ بانک برتر جهان در سال ۲۰۱۲
براساس بررسی که در مقطع ۳۱ مارچ ۲۰۱۲ میلادی به عمل آمده است ۳۰ بانک برتر جهان که بر مبنای ارزش کل دارایی‌هایشان رتبه‌بندی شده‌اند به شرح جدول شماره ۱ است.

**جدول شماره ۱: ۳۰ بانک برتر جهان بر مبنای ارزش دارایی آنها
(میلیارد ریال)**

ردیف	نام بانک	کشور	جمع دارایی
۱	Deutsche	آلمان	۲۸۰۵/۵
۲	Mitsubishi UFJ Financial Group	ژاپن	۲۶۴۱/۲۲
۳	HSBC Holding	انگلستان	۲۶۳۷/۲۲
۴	Industrial and Commercial Bank of China	چین	۲۶۰۷/۷۵
۵	BNP Paribas	فرانسه	۲۵۴۵/۳۴
۶	Credit Agricole Group	فرانسه	۲۵۱۴/۸۱
۷	Barclays PLC	انگلستان	۲۴۳۰/۷۴
۸	Japan Post Bank	ژاپن	۲۲۶۳/۱۵
۹	JPMorgan Chase and Co.	آمریکا	۲۲۲۰/۳۳
۱۰	Royal Bank of Scotland Group	انگلستان	۲۲۴۶/۵۲
۱۱	Bank of America	آمریکا	۲۱۸۱/۴۵
۱۲	China Construction Bank	چین	۲۱۰۷/۲۱
۱۳	Bank of China	چین	۲۰۴۶/۳۷
۱۴	Mizuho Financial Group	ژاپن	۱۹۹۵/۰۷
۱۵	Agricultural Bank of China	چین	۱۹۹۳/۱۵
۱۶	Citigroup Inc	آمریکا	۱۹۴۴/۰۲
۱۷	Sumitomo Mitsui Financial Group	ژاپن	۱۷۲۶/۲۱
۱۸	Banco Santander	اسپانیا	۱۷۱۲/۰۵
۱۹	ING Group	هلند	۱۶۵۶/۸۸
۲۰	Societe General	فرانسه	۱۵۹۲/۷۲
۲۱	Lloyds Banking Group	انگلستان	۱۵۴۸/۰۰
۲۲	Group BPCE	فرانسه	۱۵۴۰/۲۴
۲۳	UBS	سوئیس	۱۵۱۴/۱۵
۲۴	Wells Fargo	آمریکا	۱۳۳۳/۸۰
۲۵	Uni Credit S.P.A.	ایتالیا	۱۲۴۴/۷۵
۲۶	Credit Suisse Group	سوئیس	۱۱۰۸/۶۱
۲۷	China Development Bank	چین	۹۹۲/۰۰
۲۸	Goldman Sachs	آمریکا	۹۵۱/۰۰
۲۹	Rabo bank Group	هلند	۹۴۷/۶۲
۳۰	Nordea Bank	سوئد	۹۲۵/۸۳

مأخذ : <http://www.relbanks.com/worlds-top-banks/assets>

۱- دویچه بنک^۱

در صفحه اصلی تارنمای این بانک آلمانی بخش جدایگانهای برای بانکداری شرکتی تعییه شده است. این بخش دارای زیر مجموعه‌های زیر است:

^۱ Deutsche Bank

Corporate Finance
 Markets
 Research
 Market Overview
 Autobahn
 Certificates & Warrants
 Exchange Traded Commodities
 Exchange Traded Funds
 FX4Cash
 Structured Products
 Systematic Funds
 Sustainable Products
 Mittelstand

همان‌گونه که مشاهده می‌شود گستره متنوعی از خدمات در برگیرنده انواع روش‌های تأمین مالی، معاملات بین ارزی، ارائه اطلاعات روزآمد بازارهای سرمایه و حتی تحقیقات اقتصادی مرتبط را شامل می‌شود گشودن هر یک از بخش‌های تعییه شده به عنوان زیرمجموعه بانکداری شرکتی، طیف گسترده‌ای از انواع خدمات، به ویژه در بخش تأمین مالی را به مشتریان این بانک ارائه می‌دهد.

۲- گروه مالی میتسوبیشی یو، اف، جی^۱

سایت جهانی اینترنتی این گروه مالی به صورت مشخص، فاقد اطلاعاتی درباره بانکداری شرکتی است. لیکن از سوی دیگر این گروه از بانک‌های مشهور و بزرگی از قبیل بانک توکیو^۲ تشکیل شده است که در بخش خدمات خود بخش ویژه‌ای را تحت عنوان بانکداری شرکتی ارائه کرده است که خدمات متنوعی از قبیل بخش تأمین مالی پروژه‌های سرمایه‌گذاری، تأمین مالی خریداری املاک و مستغلات، تأمین مالی برای خرید وسایل حمل بزرگ از قبیل کشتی، تأمین مالی برای تملیک^۳ شرکت‌ها، تسهیلات مالی سندیکایی و... ارائه کرده است.

یا در یکی دیگر از زیرمجموعه‌های گروه مالی میتسوبیشی به نام: میتسوبیشی یو، اف، جی تراست اند بنکینگ^۴ تمرکز اصلی بر گونه‌ای از خدمات مشتری محور از نوع بانکداری شرکتی قرار گرفته است.

¹ Mitsubishi UFJ Financial Group

² Bank of Tokyo

³ Acquisition

⁴ Mitsubishi UFJ Trust & Banking

۱-۳- هولدینگ اچ، اس، بی، سی^۱

با مراجعه به تارنماهی هولدینگ مذکور مشاهده می‌شود این گروه مالی بخشی را تحت عنوان بانکداری خصوصی^۲ تدارک دیده است که زیرمجموعه آن طیف گسترده‌ای از خدمات را به مشتریان هدف (در این بانک مشتریانی که حداقل دارای ۲ میلیون دلار آمریکا دارایی جاری باشند) بهویژه در بخش مدیریت دارایی‌های مشتریان ارائه می‌نماید. این بانک در این ارتباط تا جایی پیش‌رفته که بخش خاصی را نیز به بانکداری اختصاصی اسلامی تخصیص داده است.

۱-۴- ایندستربال اند کامرسال بنک آو چاینا^۳

در این بانک عظیم نیز بخش ویژه و جداگانه‌ای برای بانکداری شرکتی اختصاص یافته است. در واقع در بخش بانکداری، بدون درنظر گرفتن بخش جداگانه بانکداری بین‌الملل در این بانک، سه گونه ارائه خدمت شامل: اول- ارائه خدمات بانکداری به اشخاص بسیار مهم^۴، دوم- بانکداری شخصی و سوم- بانکداری شرکتی پیش‌بینی شده است. خدمات متنوع و گسترده‌ای در این بخش به چشم می‌خورد از قبیل:

- Corporate Deposit
- Loan Financing
- Financing Lease
- Bill Business
- Settlement Service
- Corporate E-banking
- Investment Banking
- Assets Custody Business
- Institutional Banking
- Corporate Annuity Service
- Small Business Finance
- Financial Market
- Agency of Cash
- Intercity & Intra-city Settlement
- Highway Pledge Charge
- Exchange Settlement

¹ HSBC Holding

² Private Banking

³ Industrial & Commercial Bank of China

⁴ VIP: Very Important Person Banking

۱-۵- بی، ان، پی پریباش بنک^۱

این بانک در تاریخی رسمی خود بانکداری شرکتی را واسطه‌ای بین بانکداری سرمایه‌گذاری که خود شامل توسعه، بازاریابی و داد و ستد گروه وسیعی از ابزارهای تأمین مالی در بازارهای مالی جهانی شامل بازار سرمایه، اوراق قرضه با سود ثابت و ارزهای قابل مبادله در سطح بین‌الملل، انواع وامها و گروه‌های مختلف مشتریان هدف شرکتی در اندازه‌های مختلف می‌داند. بانک مزبور همچنین اعلام می‌کند طبقه‌بندی‌های متعدد و مختلفی درباره بانکداری شرکتی و نحوه استقرار آن در ساختار بانک‌ها وجود دارد.

۱-۶- کردیت آگریکول گروپ^۲

این گروه مالی جهانی دارای بخش مستقلی با عنوان "بانکداری شرکتی و سرمایه‌گذاری و محصولات بانکداری شرکتی" است و در این بخش به ارائه خدمات بانکداری شرکتی می‌پردازد.

۱-۷- بارکلیز گروپ^۳

این بانک نیز دارای بخش اختصاص یافته بهمنظور ارائه خدماتی تحت عنوان بانکداری شرکتی است. سرفصل‌های کلی خدماتی که تحت این عنوان ارائه می‌شود، شامل الف- تمامی خدماتی است که به صورت عام تمامی مشتریان این بانک می‌توانند بهنحوی از آن‌ها بهره‌مند شوند و ب-:

Cash Management & Trade
Making & Receiving payments
SWIFTNET Corporate Access
Trade Finance
Trade Services
Deposit & Liquidity
Financing
Foreign & Exchange
Online Banking
Risk Management

در این مجموعه مالی برای دریافت خدمات ویژه بانکداری اختصاصی مشتری می‌باید دارای گردش مالی بالای ۵ میلیون پوند انگلستان باشد.

¹ BNP Paribas Bank

² Credit Agricole Group

³ Barclays Group

۱-۸- جپن پست بنک^۱

این بانک در بانکداری خرد و بهویژه داد و ستدۀای خرد متمرکز بر دستگاه‌های خودپرداز^۲ و به صورت بین‌المللی فعال بوده و فاقد بخش تفکیک شده‌ای تحت عنوان بانکداری شرکتی و یا عناوین مشابه است.

۱-۹- جی پی مورگان چیس اند کو^۳

این مجموعه مالی عظیم آمریکایی در سه بخش بانکداری اختصاصی، بانکداری سرمایه‌ای و بانکداری بازرگانی و مدیریت دارایی‌ها به ارائه محصولات و خدمات بانکداری شرکتی می‌پردازد.

۱-۱۰- رویال بنک آو اسکاتلند گروپ^۴

این بانک مشهور اسکاتلندي دارای بخش ویژه و اختصاص یافته برای ارائه خدمات تحت عنوان بانکداری شرکتی است.

در این بانک خدمات متنوع و گسترده‌ای در راستای ارائه خدمات بانکداری شرکتی پیش‌بینی و تدارک دیده شده است که برخی از آن‌ها شامل موارد زیر است:

- Structured Finance
- Assets Finance
- Invoice Finance
- International Banking
- HealthCare
- Retail and Wholesale
- Leisure
- Franchising
- Managing Financial Risk
- Receiving Payments Securely
- Independent Financial Advice

بانک مذکور شروع استفاده از خدمات بانکداری شرکتی را مشروط به داشتن کسب و کاری با بیش از ۱ میلیون پوند انگلستان کرده است.

¹ Japan Post Bank

² ATM: Automatic Teller Machine

³ JP Morgan Chase & CO

⁴ Royal Bank of Scotland Group

۱-۱۱- بنک آو امریکا^۱

این بانک دارای بخشی مستقلی برای بانکداری شرکتی است.

۱-۱۲- چاینا کانسترانکشن بنک^۲

در این بانک هم بخش ویژه‌ای تحت عنوان بانکداری شخصی و شرکتی تعبیه شده که در قالب آن نسبت به ارائه خدماتی متنوع و گاهی متمایز با خدمات عمومی بانک، به مشتریان هدف این نوع از بانکداری عرضه می‌شود.

۱-۱۳- بنک آو چاینا^۳

در صفحه اصلی تارنمای جهانی این بانک بخش ویژه‌ای برای بانکداری شرکتی تدارک دیده شده است. ارائه خدماتی از قبیل الف- تأمین مالی شرکتی که خود دارای زیربخش‌های متنوعی از قبیل وام‌های متعارف (وام خرید دارایی‌های ثابت، وام سرمایه در گردش، وام تجارت املاک، اضافه برداشت در جاری و وام‌های تبعی)، وام‌ها و خطوط اعتباری ویژه (خطوط اعتباری جهانی، وام‌های سندیکایی، وام‌های خریدهای خارجی و تأمین فرصت سرمایه‌گذاری) و تأمین مالی بازارهای جهانی، ب- خدمات مالی شرکتی (مبادلات و محصولات مختلف در حوزه عملیات ارزی و همچنین مدیریت دارایی‌ها)، ج- پس‌اندازهای شرکتی (شامل خدمات متنوع) و د- خدمات تسويیه حساب که در زیرمجموعه خود ۲۳ نوع خدمت را جا داده است ه- سایر خدمات با ۲۰ نوع خدمت متنوع بانکی.

۱-۱۴- میزوهو فایننسال گروپ^۴

در این گروه مالی، بانکی تحت عنوان میزوهو کورپوریت بنک^۵ فعالیت دارد که به صورت متمرکز و فراگیر به ارائه خدمات بانکداری شرکتی می‌پردازد. برخی از این خدمات شامل موارد زیر است:

Securitization of Client Assets
Real Estate Finance

¹ Bank of America

² China Construction Bank

³ Bank of China

⁴ Mizuho Financial Group

⁵ Mizuho Corporate Bank

Finance and Corporate Restructuring Business
 Syndication
 Bond Administrative Service
 Project Finance
 Yen Clearing
 Yen Custody
 Mizuho e-Business
 Mizuho Advanced Cash Management Services
 Mizuho WEB-Answer Service
 Trust – related Services
 Asset Management Services
 Alternative Asset Management services
 Investment Trust-related Services

۱-۱۵-اگری کالچرال بنک آو چاینا^۱

همان طور که در صفحه نخست تارنمای این بانک مشاهده می شود در این بانک نیز بخش بانکداری شرکتی تدارک دیده شده است. شاید بتوان گفت یکی از متنوع ترین خدمات بانکداری شرکتی در این بانک پیش بینی شده است. طبقه بندی این خدمات در زیر آورده شده است:

Deposit

▶ Corporate Demand Deposit ▶ Corporate Call Deposit ▶ Corporate Foreign Exchange Demand Deposit ▶ Corporate Foreign Exchange Call Deposit ▶ Negotiated Deposit	▶ Corporate Time Deposit ▶ Corporate Agreement Savings ▶ Corporate Foreign Exchange Time Deposit ▶ Agreed-Term Deposit

---

^۱ Agricultural Bank of China

Financial Markets

- Money Market
- Precious Metals Business
- Agency Wealth Management Business
- Transaction Business
- Bond Underwriting and Distribution
- Bill Business

Financial Institution Business

- Inter-bank Cooperation
- Bank-futures Cooperation
- Bank-securities Cooperation
- Bank-insurance Cooperation

SME Business

- Simple and Quick Loan for Small Enterprises
- Small Business Self-service Revolving Loan

Other Services

- Certificate of Corporate Deposit Balance
- Witness of Registered Capital

Investment and Wealth Management

- Corporate Foreign Exchange Structured Deposit
- Swap Deposit
- Agency Gold Trading
- Collective Wealth Management

Investment Banking

- Financing
- Financial Advisory
- Asset Management

Custody

- Insurance Fund Custody
- QFII Securities Investment Custody
- QDII Securities Investment Custody
- Custody of Trust Scheme
- Securities Investment Fund Custody
- Enterprise Annuity Custody
- Custody of Collective Investment Scheme Managed by Securities Company
- Custody of Certain Customer Assets of Fund Management Company
- Custody of Specific Asset Scheme Managed by Securities Company
- Industrial Investment Fund Custody
- Private Equity Fund Custody

Bank Card Business

- Bank Card Acquiring

۱-۱۶- سیتی گروپ^۱

در تارنمای این گروه عظیم مالی جهانی بخش مستقلی برای ارائه خدمات بانکداری شرکتی تعییه شده است.

۱-۱۷- سومیتو مو میتسویی فایننسال گروپ^۲

در زیر مجموعه این گروه عظیم مالی شرکت بانکداری سومیتو مو میتسویی^۳ قرار دارد که به صورت کاملاً تخصصی به ارائه خدمات بانکداری شرکتی می‌پردازد. در واقع بخش عظیمی از کارکردهای این بانک به عملیات بانکداری شرکتی تخصیص یافته است.

۱-۱۸- بانکو سانتاندر^۴

همان‌گونه که در صفحه اصلی تارنمای این بانک رتبه هجدهم جهانی، مشهود است این بانک به عنوان یک شعار تبلیغاتی مدعی است بانکداری شرکتی در دی‌ان‌ای^۵ آن قرار دارد. فارغ از این شعار، بانکداری شرکتی به عنوان یک بخش تفکیک شده مورد توجه این بانک قرار دارد و شامل این سرفصل‌هاست:

Asset Finance
Corporate Money Management
Deposits
Finance
Industrial
Risk Management
Supplier Payments

و زیربخش‌های آن‌ها به عرضه خدمات در زمینه بانکداری شرکتی می‌پردازد.

۱-۱۹- آی، ان جی گروپ^۶

این گروه مالی جهانی هم‌اکنون در سراسر جهان دارای ۴۳ دفتر فعال است. در بانک‌های زیرمجموعه این گروه مالی، موضوع بانکداری شرکتی به صورت تفکیکی و جداگانه تعییه نشده است و فقط در برخی از کشورها به ارائه خدمات بانکداری خصوصی (اختصاصی) پرداخته شده

^۱ Citigroup Inc

^۲ Sumitomo Mitsui Financial Group

^۳ Sumitomo Mitsui Banking Corporation

^۴ Banco Santander

^۵ DNA

^۶ ING Group

است. شایان ذکر است، بررسی دفاتر جهانی زیرمجموعه این گروه مالی جهانی حاکی از توجه خاص این بانک بر شرکت‌های با اندازه‌های متوسط و بالاتر است و بهنحوی خدمات ارائه شده از نوع بانکداری شرکتی نیز تلقی می‌شود، لیکن در مقام مقایسه متنوع و گسترده‌گی تفکیکی خدماتی که عرضه می‌شود، پائین است.

^۱-۱- سوسيت جنرال^۱

این مجموعه نیز دارای بخش مستقلی تحت عنوان بانکداری شرکتی و سرمایه‌گذاری است که در آن بدون پیش‌بینی خدمات خاص و از قبل تعریف شده است و به عرضه خدمات مورد نیاز مشتریان هدف خود در چارچوب امکانات تعییه شده در بانک و براساس اعلام مشتریان می‌پردازد.

^۲-۱- لويدز بنکینگ گروپ^۲

لویدز بانک^۳ از زیرمجموعه‌های این گروه است. همان‌طور که در صفحه نخست تارنمای این بانک مشاهده می‌شود، تارنمای ویژه‌ای را به صورت مستقل برای ارائه خدمات بانکداری شرکتی خود با ۲۴ خدمت تحت ۵ سرفصل:

اول- تأمین مالی

دوم- مدیریت ریسک

سوم- مدیریت نقدینه

چهارم- سپرده‌ها

پنجم- بین‌الملل

تدارک دیده و به ارائه خدمات متنوع بانکداری شرکتی می‌پردازد.

^۴-۱- گروپ بی، بی، سی، ای^۴

این گروه مالی فرانسوی نیز دارای بخش ویژه‌ای تحت عنوان بانکداری سرمایه‌گذاری و شرکتی است. در زیربخش‌های مربوطه بیش از ۲۷ خدمت و محصول بانکی ویژه بانکداری

¹ Societe General

² Lloyds Banking Group

³ Lloyds Bank

⁴ Group BPCE

شرکتی عرضه شده است. در میان این خدمات، تنزیل صورتحساب‌های صادره توسط مشتریان به‌عهده بدهکارانشان، مدیریت صندوق‌های پس‌انداز کارکنان شرکت‌هایی که جزو مشتریان شرکتی این بانک هستند نیز در کنار طیف متنوعی از خدمات و محصولات بانکداری شرکتی به چشم می‌خورد.

۱-۲۳- بوبی اس^۱

در این بانک نیز محصولات و خدمات بانکداری شرکتی به مشتریان شرکتی که در یکی از گروه‌های زیر قرار می‌گیرند ارایه می‌شود.

SME
Multinational and Large Corporate
Institutional Investors
Public – Sector entities
Financial intermediaries
Lawyers, notaries and fiduciary agents
Banks

۱-۲۴- ولز فارگو^۲

این گروه مالی که در مرتبه جهانی در سال ۲۰۱۲ رتبه ۲۴ را حاصل شده است، دارای بخش مستقلی با عنوان بانکداری شرکتی نیست، با این همه دارای بخش بانکداری تجاری است که مشابه بانک‌های دیگری که به بانکداری شرکتی به عنوان حوزه عملکردی مستقل نگاه کرده‌اند، به ارائه خدمات به شرکت‌های متوسط و بزرگ از قبیل مدیریت ریسک بازار، خدمات بیمه، مدیریت خزانه و... می‌پردازد.

۱-۲۵- یونی کردیت اس پی آ^۳

در گروه بانکی این مجموعه، بخش ویژه ارایه خدمات و محصولات بانکداری شرکتی پیش‌بینی و فراهم شده است. با مراجعه به تارنمای این بانک مشاهده می‌شود در زیر سرفصل‌های انواع حساب‌ها، عملیات دریافت و پرداخت‌ها، مدیریت نقدینه، انواع سپرده‌ها، وام‌ها، خزانه‌داری، تأمین مالی تجاری، کارت‌ها و صندوق‌های سپرده‌های سرمایه‌گذاری اروپایی^۴ به ارائه ۲۷ خدمت و محصول در قالب بانکداری شرکتی می‌پردازد.

¹ UBS

² Wells Fargo

³ Uni Credit S.P.A

⁴ EU funds

۱-۲۶- کردیت سوئیس گروپ^۱

این بانک نیز دارای بخش ویژه‌ای با عنوان بانکداری شرکتی است و آن را تحت عنوان خدمات شرکتی طبقه‌بندی کرده است. خدمات و محصولات پیش‌بینی شده درباره بانکداری شرکتی در این بانک نیز مشابه بانک‌های دیگری است و به عرضه این نوع محصولات و خدمات مبادرت می‌کند و شامل مواردی از قبیل وام‌های سندیکایی، تأمین مالی فرصت‌های سرمایه‌گذاری، تأمین مالی تجاری، تأمین سرمایه در گردش و... می‌شود.

۱-۲۷- چاینا دولوپ منت بانک^۲

این بانک جزو بانک‌های توسعه است و قادر بخش خاصی برای خدمات شرکتی در عملیات خود است. این موضوع به ماهیت این بانک باز می‌گردد.

۱-۲۸- گلدمن ساچه^۳

این گروه مالی جهانی به رغم اینکه دارای بخش جدا شده‌ای با عنوان بانکداری شرکتی نیست، لیکن با عنوان مدیریت سرمایه‌گذاری و بانکداری سرمایه‌گذاری و سایر بخش‌هایی در عمل به ارایه خدمات مشابه بانک‌های متمرکز بر بانکداری شرکتی می‌پردازد. در واقع با نگاهی به مشتریان هدف اعلام شده در تارنمای این بانک و همچنین خدمات و محصولات پیش‌بینی شده می‌توان نتیجه گرفت که عملیات و کارکردهای این مجموعه در اصل ترکیب متنوعی از مفاهیم و کارکردهای شرکتی را در بر می‌گیرد.

۱-۲۹- رابو بانک گروپ^۴

این بانک هلندی جزو بانک‌هایی است که در زمینه توسعه فعالیت دارد و قادر بخش خاصی با عنوان بانکداری شرکتی در عملیات خود است. با این حال با نگاهی به صورت‌های مالی سال ۲۰۱۱ آن، مشاهده می‌شود که بخش درخور توجهی از محصولات و خدماتی که در بانک‌های دیگر تحت عنوان بانکداری شرکتی و یا عنوانی مشابه ارائه می‌شود، در این بانک نیز عرضه می‌شود. بهبیان

¹ Credit Suisse Group

² China Development Bank

³ Goldman Sachs

⁴ Rabo Bank Group

دیگر از آنجایی که این بانک فاقد مشتریان خرد است، در اصل مشتریانش را شرکت‌ها در اندازه‌های متوسط و بزرگ‌تر تشکیل می‌دهد.

۱-۳۰- نورد آ بنک^۱

این بانک سوئدی که رتبه سی‌ام بانک‌های برتر را در رتبه‌بندی سال ۲۰۱۲ حاصل شده است دارای بخش مستقلی با عنوان مشتریان شرکتی است. با مراجعته به تارنمای این بانک می‌توان انواع خدماتی را که به مشتریان شرکتی در کشورهایی از قبیل دانمارک، فنلاند، نروژ، سوئد و شرکت‌های بین‌المللی ارائه می‌دهد ملاحظه کرد.
ملاحظات و بررسی‌های انجام شده در تارنمای بانک‌های مذکور، از نظر جایگاه بانکداری شرکتی در آن‌ها در جدول شماره ۲ آمده است.

---

^۱ Nordea Bank

جدول شماره ۲: وضعیت ۳۰ بانک برتر جهان از نظر جایگاه بانکداری شرکتی

ردیف	نام بانک	دارای بخش مستقل بانکداری شرکتی	دارای عناوین مشابه بانکداری شرکتی	عدم بخش مستقل بانکداری شرکتی اما ارائه خدمات بانکداری شرکتی	فاقد هرگونه تمرکز بر بانکداری شرکتی
۱	Deutsche	*			
۲	Mitsubishi UFJ Financial Group	*			
۳	HSBC Holding	*			
۴	Industrial and Commercial Bank of China	*			
۵	BNP Paribas	*			
۶	Credit Agricole Group	*			
۷	Barclays PLC	*			
۸	Japan Post Bank	*			*
۹	JPMorgan Chase and Co.	*			
۱۰	Royal Bank of Scotland Group	*			
۱۱	Bank of America	*			
۱۲	China Construction Bank	*			
۱۳	Bank of China	*			
۱۴	Mizuho Financial Group	*			
۱۵	Agricultural Bank of China	*			
۱۶	Citigroup Inc	*			
۱۷	Sumitomo Mitsui Financial Group	*			
۱۸	Banco Santander	*			
۱۹	ING Group	*			
۲۰	Societe General	*			
۲۱	Lloyds Banking Group	*			
۲۲	Group BPCE	*			
۲۳	UBS	*			
۲۴	Wells Fargo	*			
۲۵	Uni Credit S.P.A.	*			
۲۶	Credit Suisse Group	*			
۲۷	China Development Bank	*			*
۲۸	Goldman Sachs	*			
۲۹	Rabo bank Group	*			
۳۰	Nordea Bank	*			

۲- بررسی موقعیت بانکداری شرکتی در ایران

در جدول شماره ۳ تمام بانک‌های فعال ایرانی که براساس آخرین سرمایه آن‌ها براساس نرخ تقریبی ۲۰ هزار ریال به ازای هر دلار آمریکا از بیشترین به کمترین فهرست شده است درج شده است. هم‌اکنون بیشترین سرمایه متعلق به بانک توسعه صادرات معادل ۱/۹ میلیارد دلار آمریکاست.

جدول شماره ۳: بانک‌های فعال ایرانی براساس آخرین سرمایه

(میلیارد دلار)

ردیف	نام بانک	جمع دارایی
۱	توسعه صادرات	۱/۹
۲	کشاورزی	۱/۵
۳	پاسارگاد	۱/۳۵
۴	صنعت و معدن	۱/۳۱
۵	الصادرات ایران	۱/۱۴
۶	ملی ایران	۱/۱
۷	ملت	۱
۸	تجارت	۰/۸۵
۹	پارسیان	۶۶/۰
۱۰	سپه	۰/۴۱
۱۱	اقتصاد نوین	۰/۴
۱۲	کارافرین	۰/۳۶
۱۳	سرمایه	۰/۳۵
۱۴	مسکن	۰/۳
۱۵	انصار	۰/۲۹
۱۶	توسعه تعاون	۰/۲۵
۱۷	سینما	۰/۲
۱۸	گردشگری	۰/۲
۱۹	پست بانک	۰/۲
۲۰	شهر	۰/۲
۲۱	دی	۰/۲
۲۲	سامان	۰/۲
۲۳	حکمت ایرانیان	۰/۲
۲۴	ایران زمین	۰/۲
۲۵	قومیان	۰/۲
۲۶	رفاه کارگران	۰/۲

مأخذ: کائید مریم ، مرتضی امیری ، ۱۳۹۱/۵/۱۵ ، اخبار بانک (ارقام اعشاری گرد به بالا شده است)

۲-۱- بانک ملت

با مراجعه به تارنمای این بانک مشاهده می‌شود: بخش خاصی برای ارائه خدمات بانکداری شرکتی معرفی نشده است. همچنین در زیربخش خدمات این بانک نیز اشاره‌ای به موضوع بانکداری شرکتی نشده است.

۲-۲- بانک تجارت

در تارنمای این بانک بخش خاصی برای بانکداری شرکتی و یا عنوان مشابه تعییه نشده است. در ضمن در ساختار سازمانی این بانک نیز هم اکنون جایگاه جداگانه و مشخصی برای مدیریت مفاهیم و کارکردهای بانکداری شرکتی و یا عنوان مشابه دیده نمی‌شود.

۲-۳- بانک ملی ایران

تارنمای رسمی این بانک فاقد هرگونه بخشی برای ارائه خدمات شرکتی است. در بخش معرفی خدمات این بانک، طبقه‌بندی تسهیلات ریالی، تسهیلات ارزی، خدمات ریالی، ارزی و سایر خدمات مشاهده می‌شود و در زیربخش‌های هر کدام از این سرفصل‌ها نیز تفکیکی با عنوان بانکداری شرکتی و یا عنوان مشابه دیده نمی‌شود.

۲-۴- بانک صادرات ایران

در تارنمای رسمی این بانک هیچ‌گونه بخشی برای ارائه خدمات بانکداری شرکتی و یا عنوان مشابه مشاهده نمی‌شود. همچنین در ساختار سازمانی این بانک نیز جایگاهی برای بانکداری شرکتی و یا عنوان مشابه دیده نمی‌شود.

۲-۵- بانک رفاه کارگران

این بانک نیز در سایت رسمی خود فاقد بخشی با عنوان بانکداری شرکتی و یا عنوان مشابه است. افزون بر آن در ساختار سازمانی درج شده در تارنمای این بانک بخشی جهت کارکردهای این نوع از بانکداری نوین دیده نمی‌شود. در دوره مدیریت اسبق این بانک با طبقه‌بندی مشتریان تجاری به صورت طلاسی، نقره‌ای و برنز برای نخستین بار در نظام بانکی کشور به ارائه خدمات

ویژه اشخاص حقیقی و حقوقی دارای اهمیت بسیار^۱ اقدام و چند شعبه در کشور برای این کار با خدمات خاص تخصیص و راهاندازی شد که با تغییر مدیریت بانک، این طرح ادامه نیافت.

۲-۶- پست بانک ایران

تارنمای رسمی این بانک فاقد هرگونه بخشی با عنوان بانکداری شرکتی یا عناوین مشابه است. همچنین نمودار سازمانی منعکس در تارنمای این بانک نیز فاقد بخش مستقیم و یا غیرمستقیم درباره بانکداری شرکتی است.

۲-۷- بانک سپه

این بانک نیز در تارنمای خود و همچنین ساختار سازمانی منعکس شده در آن فاقد بخشی با عنوان بانکداری شرکتی و یا عناوین مشابه آن است.

۲-۸- بانک مسکن

این بانک تخصصی کشور فاقد هرگونه تمرکز بیان شده درباره بانکداری شرکتی و یا عناوین مشابه در تارنمای خود و همچنین ساختار سازمانی اش است.

۲-۹- بانک توسعه صادرات

بانک توسعه صادرات فاقد هرگونه تفکیک خدمات، بهنحوی که بخش ویژه‌ای به بانکداری شرکتی و یا عناوین مشابه اختصاص یافته باشد است.

۲-۱۰- بانک توسعه تعاون

مراجعه به تارنمای این بانک و همچنین ساختار سازمانی آن حاکی از نبودن عنوان بانکداری شرکتی و یا عناوین مشابه در این بانک است.

۲-۱۱- بانک صنعت و معدن

این بانک توسعه‌ای نیز فاقد هرگونه بخش خاصی به منظور ارائه خدمات بانکداری شرکتی است.

---

^۱ VIP

۲-۱۲- بانک کشاورزی

این بانک تخصصی کشور فاقد هرگونه تمرکز بیان شده درباره بانکداری شرکتی و یا عناوین مشابه در تارنماه خود است. به طوری که ساختار سازمانی این بانک نیز مؤید همین موضوع است.

۲-۱۳- بانک اقتصاد نوین

همان‌گونه که در صفحه اصلی تارنماه این بانک مشاهده می‌شود، این بانک غیردولتی دو بخش مستقل تحت عناوین بانکداری شرکتی و بانکداری اختصاصی را در ساختار خود جای داده است. در توضیحات بخش بانکداری شرکتی این بانک مندرج در تارنماه آن آمده است: "کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی با استناد به صورت‌های مالی حسابرسی شده، که دارای فروشی بیش از ۱۰۰ میلیارد ریال^۱ در سال هستند و یا حداقل از ۳۰ میلیارد ریال^۲ تسهیلات استفاده نموده و می‌نمایند، در زمرة مشتریان بانکداری شرکتی قرار می‌گیرند" خدماتی که این بانک با عنوان بانکداری شرکتی در تارنماه خود اعلام کرده، شامل موارد زیر است:

- ۱- ارائه انواع تسهیلات ارزی و ریالی
- ۲- ارائه انواع خدمات ارزی خاص هر شرکت
- ۳- صدور انواع ضمانتنامه‌های ارزی و ریالی
- ۴- ارائه انواع خدمات مربوط به اوراق بهادر مانند اوراق مشارکت، اوراق گواهی سپرده خاص، صکوک و ...
- ۵- ارائه انواع خدمات لیزینگ، بیمه، کارگزاری و صرافی از طریق شرکت‌های تابعه
- ۶- مدیریت اسناد دریافتی و پرداختنی
- ۷- ارائه خدمات مربوط به نقل و انتقال آسان و سریع وجوده با توجه به حجم گسترده تبادلات مالی میان شرکت و ذی‌نفعان و مشتریان
- ۸- ارائه خدمات مشاوره درخصوص مدیریت نقدینگی شرکت‌ها
- ۹- ارائه خدمات مشاوره درخصوص مدیریت انواع ریسک شرکت‌ها
- ۱۰- ارائه انواع خدمات بانکداری الکترونیکی بهمنظور تسهیل و تسريع در انجام امور بانکی
- ۱۱- ارائه خدمت اعتبار در حساب جاری

^۱ معادل حدود مبلغ ۵ میلیون دلار آمریکا

^۲ معادل حدود مبلغ ۱/۵ میلیون دلار آمریکا

- ۱۲- ارائه مشاوره‌های تخصصی در زمینه‌های سرمایه‌گذاری، حقوقی، بازرگانی، مالیاتی و ...
- ۱۳- مشارکت در تأمین سرمایه طرح‌ها و پروژه‌های شرکت‌ها
- ۱۴- ارائه خدمات مربوط به مدیریت سرمایه‌های شرکت در بازارهای مالی همچنین در بخش بانکداری اختصاصی این بانک نیز طیف گسترده‌ای از خدمات مرتبط به مشتریان هدف با اندازه‌های تفکیک شده تعییه و ارائه می‌شود.

۲-۱۴- بانک پارسیان

این بانک در تارنما و همچنین ساختار سازمانی مندرج در آن فاقد بخشی با عنوان بانکداری شرکتی و یا عناوین مشابه است. بررسی دقیق‌تر کارکردهای این بانک نشان می‌دهد هر چند بانک پارسیان بخشی از خدماتی که بانک‌های خارجی موردن بررسی تحت نام بانکداری شرکتی ارائه می‌دهند را توسط شرکت‌های زیرمجموعه خود به انجام می‌رساند، با این همه این خدمات به صورت متصرف و طبقه‌بندی شده با نام بانکداری شرکتی در این بانک تعییه نشده است.

۲-۱۵- بانک سامان

این بانک در تارنمای خود دارای دو بخش مستقل با نامهای خدمات مشتریان ویژه و همچنین خدمات شرکتی است که با بررسی بیش‌تر زیرمجموعه‌های این بخش‌ها، به‌ویژه خدمات پیش‌بینی شده در این بخش‌ها، می‌توان نتیجه گرفت که بخشی از خدمات بانکداری شرکتی و همچنین بانکداری اختصاصی به صورت اولیه آن در این بانک در حال ارائه است. خدمات تعریف شده در این بخش‌ها بیش‌تر حکایت از بانکداری برای مشتریان خاص دارد.

۲-۱۶- بانک کارآفرین

این بانک فاقد بخش مجزا و تفکیک شده‌ای برای ارائه خدمات متصرف شرکتی و یا عناوین مشابه در تارنما رسمی خود است. در ضمن ساختار سازمانی این بانک که در تارنما بانک منعکس شده است، فاقد بخش مجازی برای این موضوع است. بی‌گمان تعییه اداراتی از قبیل "بازاریابی و ارتباط با مشتریان" و "مدیریت مشاوره و تأمین منابع مالی" و "مدیریت مشارکت‌ها" نشان می‌دهد، این بانک غیردولتی نیم نگاهی به این موضوع دارد.

۲-۱۷- بانک پاسارگاد

این بانک فاقد بخش تفکیک شده‌ای با عنوان بانکداری شرکتی یا عنوانین مشابه در تارنمای خود است. در بخش خدمات و محصولات ریالی به تفکیک خدمات و محصولات قابل ارائه ریالی برای اشخاص و شرکت‌ها اقدام شده است. با این حال این بانک از گروه مالی زیرمجموعه خود برای ارائه برخی از خدماتی که در بانک‌های خارجی با عنوان بانکداری شرکتی و یا عنوانین مشابه عرضه می‌شود، اقدام می‌کند.

۲-۱۸- بانک سرمایه

در صفحه اصلی تارنمای این بانک و همچنین زیرمجموعه‌های آن عنوانی با نام بانکداری شرکتی دیده نمی‌شود، با این حال تارنمای این بانک دارای بخشی با نام مشاوره بانکی با دو زیر سرفصل: الف- اشخاص حقیقی و ب- اشخاص حقوقی است. در این مجموعه‌ها بخش محدودی از خدمات بانکداری رایج شرکتی نیز ارائه می‌شود.

۲-۱۹- بانک شهر

این بانک نیز فاقد بانکداری شرکتی و یا عنوانین مشابه آن است، لیکن با وجود " گروه خدمات مالی و سرمایه گذاری شهر" در ساختار خود به ارائه شکل ابتدایی از بانکداری شرکتی البته به صورت غیرمتتمرکز اقدام می‌کند.

۲-۲۰- بانک گردشگری

تارنمای رسمی این بانک و همچنین ساختار سازمانی منعکس در آن حاکی از عدم بخش بانکداری شرکتی است. با این حال در این بانک در ساختار سازمانی، مدیریتی تحت نام: " مدیریت امور مشتریان بزرگ " تعبیه شده است که به صورت خاص به امور این نوع مشتریان پرداخته می‌شود. همچنین در تارنمای این بانک بخشی تحت عنوان بانکداری اختصاصی دیده می‌شود که در زیرمجموعه آن بخشی از خدمات بانکداری شرکتی رایج در بانک‌های خارجی به‌چشم می‌خورد. در این بخش تفکیکی از اندازه و نحوه امکان بهره‌مندی از این خدمات صورت نپذیرفته است.

۲-۲۱- بانک دی

بانک دی به تازگی اعلام کرده است که بانکداری شرکتی را در مجموعه فعالیتهای خود را اندازی کرده است، لیکن در تارنمای این بانک هیچ‌گونه جایگاه قابل دسترسی و سبک اطلاع از نحوه برخورداری از خدمات بانکداری شرکتی و همچنین خدماتی که چه بسا توسط این بانک در این مورد ارائه می‌شود یا خواهد شد وجود ندارد.

۲-۲۲- بانک‌های انصار، حکمت ایرانیان، ایران زمین، سیننا و قوامین

بررسی تارنمای این بانک‌ها نشان می‌دهد هیچ‌گونه تمرکزی بر بانکداری شرکتی و یا عناوین مشابه در آن‌ها وجود ندارد.

جمع‌بندی وضعیت بانکداری شرکتی در بانک‌های ایرانی را می‌توان در جدول شماره ۴ مشاهده کرد:

جدول شماره ۴: وضعیت بانکداری شرکتی در بانک‌های ایرانی

ردیف	نام بانک	دارای بخش مستقل برای بانکداری شرکتی	دارای عناوین مشابه بانکداری شرکتی	عدم بخش مستقل بانکداری شرکتی ارائه خدمات بانکداری شرکتی	فاقد هرگونه تمرکز بر بانکداری شرکتی
۱	توسعه صادرات				*
۲	کشاورزی				*
۳	پاسارگاد			*	
۴	صنعت و معدن				*
۵	صادرات ایران				*
۶	ملی				*
۷	ملت				*
۸	تجارت				*
۹	پارسیان			*	
۱۰	سپه				*
۱۱	اقتصاد نوین	*			
۱۲	کارآفرین			*	
۱۳	سرمایه			*	
۱۴	مسکن				*
۱۵	انصار				*
۱۶	توسعه صادرات				*
۱۷	سینما				*
۱۸	گردشگری			*	
۱۹	پست بانک				*
۲۰	شهر			*	
۲۱	دی		*		
۲۲	سامان				*
۲۳	حکمت ایرانیان				*
۲۴	ایران زمین				*
۲۵	قوامیان				*
۲۶	رفاه کارگران				*

۳- وضعیت بانکداری شرکتی در کشورهای منطقه "منا"^۱

در بخش سوم این مقاله، نگارنده به بررسی موقعیت بانکداری شرکتی در سایر کشورهای منطقه "منا" پرداخته است. از آنجایی که ارایه شرح وضعیت بانکداری شرکتی در کشورهای عضو منطقه مذکور به صورت جز به جز منجر به اختصاص حجم زیادی برای صفحات مقاله می‌شد، نتایج بررسی‌های به عمل آمده در این باره و به صورت بانک به بانک در هر کشور عضو و در جدول‌های خلاصه آورده شده است:

^۱MENA: Middle East and North Africa

جدول شماره ۵: وضعیت بانکداری شرکتی در کشور عراق

ردیف	نام بانک	دارای بخش مستقل برای بانکداری شرکتی	دارای عناوین مشابه بانکداری شرکتی	عدم بخش مستقل بانکداری شرکتی	فاقد هرگونه تمرکز بر بانکداری شرکتی
۱	Rafidain				*
۲	Rasheed				*
۳	Industrial Bank of Iraq		NA		
۴	Real Estate bank		*		
۵	Bank of Iraq		*		*
۶	Trade Bank of Iraq		*		
۷	Waraka Bank		*		*
۸	Babylon Bank		*		*
۹	Bank Of Baghdad		*		
۱۰	Basrah International Bank for Investment		*		
۱۱	Commercial Bank of Iraq		*		*
۱۲	Credit Bank of Iraq		*		*
۱۳	Dar Es Salam Investment Bank		*		
۱۴	Economy Bank Iraq		*		
۱۵	Gulf Commercial Bank		*		*
۱۶	Industrial Union Investment Bank		*		
۱۷	Investment Bank of Iraq		*		
۱۸	Iraqi Middle East Investment Bank		*		
۱۹	Islamic Bank		*		
۲۰	Mosul Bank		*		
۲۱	North Bank		*		*
۲۲	Sumer Bank		*		
۲۳	Union Bank of Iraq		*		
۲۴	United Investment Bank		*		
۲۵	Elaf Islamic Bank		*		
۲۶	National Islamic Bank		*		
۲۷	Dijlah & Furat Bank		*		
۲۸	Bank Melli Iran		*		*
۲۹	Turkish Is Bank		*		
۳۰	Wakif Bank		*		

جدول شماره ۶: وضعیت بانکداری شرکتی در امارات متحده عربی

ردیف	نام بانک	مستقل برای بانکداری شرکتی	دارای بخش مشابه بانکداری شرکتی	دارای عنوانین بانکداری شرکتی	عدم بخش مستقل اما بانکداری شرکتی	فاقد هرگونه تمرکز بر بانکداری شرکتی
۱	Abu Dhabi Commercial Bank	*				
۲	Abu Dhabi Bank	*				
۳	Emirates Investment Bank	*				
۴	Bank of Sharjah	*				
۵	Commercial Bank International	*				
۶	Commercial Bank of Dubai	*				
۷	Dubai Bank	*				
۸	Dubai Islamic Bank	*				
۹	Emirates Bank International	*				
۱۰	Emirates Islamic Bank	*				
۱۱	Finance House	*				
۱۲	First Gulf Bank	*				
۱۳	Invest Bank	*				
۱۴	Mashreg Bank	*				
۱۵	National Bank of Abu Dhabi	*				
۱۶	National Bank of Dubai	*				
۱۷	Saderat Bank	*				
۱۸	Melli Bank	*				
۱۹	National Bank of Fujairah	*				
۲۰	National Bank of Umm Gawain	*				
۲۱	Noor Islamic Bank	*				
۲۲	Rak Bank	*				
۲۳	Sharjah Islamic Bank	*				
۲۴	Union National Bank	*				
۲۵	United Arab Bank	*				

جدول شماره ۷: وضعیت بانکداری شرکتی در کشور عربستان سعودی

ردیف	نام بانک	دارای بخش مستقل برای بانکداری شرکتی	دارای عناوین مشابه بانکداری شرکتی	عدم بخش مستقل بانکداری شرکتی اما ارائه خدمات بانکداری شرکتی	فاقد هرگونه تمرکز بر بانکداری شرکتی
۱	Al Bilad Bank	*			
۲	Al – Rajhi Bank	*			
۳	Alinma Bank	*			
۴	Arab National Bank	*			
۵	HSBC Saudi Arabia	*			
۶	Islamic Development Bank	*			
۷	National Commercial Bank	*			
۸	Riyadh Bank	*			
۹	SABB	*			
۱۰	Samba Financial Bank	*			
۱۱	Saudi Hollandi Bank	*			

جدول شماره ۸: وضعیت بانکداری شرکتی در کشور بحرین

ردیف	نام بانک	دارای بخش مستقل برای بانکداری شرکتی	دارای عناوین مشابه بانکداری شرکتی	عدم بخش مستقل بانکداری شرکتی اما ارائه خدمات بانکداری شرکتی	فاقد هرگونه تمرکز بر بانکداری شرکتی
۱	Addax Bank	*			*
۲	Ahli United Bank	*			
۳	Alsalam Bank	*			
۴	Arab Banking Corporation	*			
۵	Arcapita Bank	*			
۶	Bahrain Credit Bank	*			
۷	Bahrain Islamic Bank	*			
۸	Bahrain Middle East Bank	*			
۹	Bank Muscat International	*			
۱۰	Bank of Bahrain and Kuwait	*			
۱۱	Eskan Bank	*			
۱۲	Future Bank	*			
۱۳	ICICI Bank	*			
۱۴	International Investment Bank	*			
۱۵	National Bank of Bahrain	*			
۱۶	Seera Bank	*			*
۱۷	Shamil Bank of Bahrain	*			
۱۸	Taib Bank Bahrain	*			
۱۹	United Gulf Bank			*	
۲۰	Bahrain Development Bank			*	

جدول شماره ۹: وضعیت بانکداری شرکتی در کشور عمان

ردیف	نام بانک	دارای بخش مستقل برای بانکداری شرکتی	دارای عناوین مشابه بانکداری شرکتی	عدم بخش مستقل بانکداری شرکتی اما ارائه خدمات بانکداری شرکتی	فاقد هرگونه تمکز بر بانکداری شرکتی
۱	Bank Muscat	*			
۲	HSBC Bank Middle East	*			
۳	National Bank of Oman	*			
۴	Bank of Dhofar	*			
۵	Oman Arab Bank	*			
۶	Oman International Bank	*			
۷	Oman Housing Bank	*			*
۸	Oman Development Bank			*	*
۹	Bank Sohar	*			
۱۰	Ahli Bank	*			
۱۱	Bank Melli Iran			*	*
۱۲	Bank Saderat Iran			*	*
۱۳	Bank of Baroda			*	
۱۴	Standard Chartered	*			

جدول شماره ۱۰: وضعیت بانکداری شرکتی در کشور قطر

ردیف	نام بانک	دارای بخش مستقل برای بانکداری شرکتی	دارای عناوین مشابه بانکداری شرکتی	عدم بخش مستقل بانکداری شرکتی اما ارائه خدمات بانکداری شرکتی	فاقد هرگونه تمکز بر بانکداری شرکتی
۱	The Commercial Bank of Qatar	*			
۲	Arab bank	*			
۳	Qatar National Bank	*			
۴	Standard Chartered Bank	*			
۵	International Bank of Qatar	*			
۶	Masraf Al Rayan	*			
۷	Qatar Islamic Bank	*			
۸	Qatar International Islamic Bank	*			
۹	HSBC Bank of Qatar	*			
۱۰	Bank Saderat Iran	*			
۱۱	United Bank (LTD)	*			
۱۲	Qatar Development Bank	*			*
۱۳	Al Khalij Commercial Bank	*			
۱۴	Doha Bank	*			
۱۵	Mashreq Bank of Qatar	*			
۱۶	Ahli Bank of Qatar	*			
۱۷	BNP Paribas Qatar	*			
۱۸	Barwa Bank Qatar	*			

جدول شماره ۱۱: وضعیت بانکداری شرکتی در کشور کویت

ردیف	نام بانک	مستقل برای بانکداری شرکتی	دارای بخش مشابه بانکداری شرکتی	دارای عنوانین بانکداری شرکتی اما ارائه خدمات بانکداری شرکتی	عدم بخش مستقل	فاقد هرگونه تمرکز بر بانکداری شرکتی
۱	National Bank of Kuwait	*				
۲	Gulf Bank of Kuwait	*				
۳	Commercial Bank of Kuwait	*				
۴	Al-Ahli Bank of Kuwait	*				
۵	Ahli United Bank of Kuwait	*				
۶	Kuwait International Bank	*				
۷	Burgan Bank	*				
۸	Kuwait Finance House	*				
۹	Boubyan Bank	*				
۱۰	Bank of Bahrain and Kuwait	*				
۱۱	Industrial Bank of Kuwait	*				
۱۲	HSBC Bank of Kuwait	*				
۱۳	BNP Paribas Bank of Kuwait	*				
۱۴	Mashreq Bank of Kuwait	*				
۱۵	Warba Bank of Kuwait	*				
۱۶	Doha Bank of Kuwait	*				
۱۷	Qatar National Bank of Kuwait	*				
۱۸	Bank Muscat of Kuwait	*				
۱۹	Credit and Saving Bank	*				
۲۰	National Bank of Abu Dhabi	*				

جدول شماره ۱۲: وضعیت بانکداری شرکتی در کشور مصر

ردیف	نام بانک	دارای بخش مستقل بانکداری شرکتی	دارای عناوین مشابه بانکداری شرکتی	عدم بخش مستقل بانکداری شرکتی اما ارائه خدمات بانکداری شرکتی	فاقد هرگونه تمرکز بر بانکداری شرکتی
۱	Al Ahram Bank	*			
۲	Al Watany Bank of Egypt	*			
۳	Ahli United Bank – Egypt	*			
۴	Arab African International Bank	*			
۵	Arab Bank	*			
۶	Arab Banking Corporation	*			
۷	Bank of Alexandria	*			
۸	Banque Du Cairo	*			
۹	Banque Misr	*			
۱۰	Blom Bank	*			
۱۱	BNP Paribas	*			
۱۲	Commercial International bank	*			
۱۳	Credit Agricole Egypt	*			
۱۴	Egyptian Saudi finance Bank	NA			
۱۵	Egyptian Arab Land Bank	*			*
۱۶	Egyptian Gulf Bank	*			
۱۷	Export Development Bank of Egypt	*			
۱۸	Faisal Islamic Bank of Egypt	*			
۱۹	Federal Arab Bank For Investment & Development	*			
۲۰	HSBC Bank Egypt	*			
۲۱	Housing & Development Bank	*			
۲۲	Industrial Development & Workers Bank of Egypt	*			
۲۳	Mashreq Bank	*			
۲۴	Misr Iran Development Bank	*			
۲۵	Misr Romanian Bank	NA			
۲۶	National Bank for Development	*			
۲۷	National Bank of Abu Dhabi	*			
۲۸	National Bank of Egypt	*			
۲۹	National Bank of Oman	*			
۳۰	National Societe Generale Bank	*			
۳۱	Piraeus Bank – Egypt	*			*
۳۲	Principal Bank for Development & Agricultural Credit	*			
۳۳	Suez Canal Bank	NA			
۳۴	The Bank of Nova Scotia	*			
۳۵	The United Bank	*			

جدول شماره ۱۳: وضعیت بانکداری شرکتی در کشور سوریه

ردیف	نام بانک	مستقل برای بانکداری شرکتی	دارای بخش مشابه بانکداری شرکتی	دارای عناوین بانکداری شرکتی اما ارائه خدمات بانکداری شرکتی	عدم بخش مستقل	فاقد هرگونه تمرکز بر بانکداری شرکتی
۱	Commercial Bank of Syria				*	
۲	Industrial Bank of Syria				*	
۳	Agricultural Cooperative Bank				*	
۴	Popular Credit Bank				*	
۵	Real – Estate Bank				*	
۶	Saving Bank				*	
۷	Syria Gulf Bank	*				
۸	Banque BEMO Saudi Fransi	*				
۹	Bank of Syria & Overseas		*			*
۱۰	The International Bank for Trade &Finance		*			*
۱۱	Audi Bank	*				
۱۲	Arab Bank	*				
۱۳	Byblos Bank	*				
۱۴	Qatar National Bank	*				
۱۵	Syria International Islamic Bank	*				
۱۶	Cham Bank	*				

جدول شماره ۱۴: وضعیت بانکداری شرکتی در کشور لبنان

ردیف	نام بانک	دانای بخش مستقل بانکداری شرکتی	درازای بخش مستقل برای بانکداری شرکتی	مشابه بانکداری شرکتی	عدم بخش مستقل بانکداری شرکتی اما راهه خدمات بانکداری شرکتی	فاقد هرگونه تمرکز بر بانکداری شرکتی
۱	Bank of Beirut SAL	*				
۲	Banque Libano-Francaise SAL	*				
۳	Blom Bank SAL	*				
۴	Byblos Bank SAL	*				
۵	Credit Bank of Lebanon SAL	*				
۶	Fransbank SAL	*				
۷	Citibank, N.A.	*				
۸	Audi Saradar Bank SAL	*				
۹	IBL Bank SAL	*				
۱۰	B.L.C. Bank SAL	*				
۱۱	Al-Mawarid Bank SAL	*				
۱۲	Ahli International Bank SAL	*				
۱۳	Al Baraka Bank SAL	*				
۱۴	Arab African International Bank	*				
۱۵	Arab Bank PLC	*				
۱۶	Arab Finance House SAL	*				
۱۷	Arab Investment Bank SAL	*				
۱۸	Banque Bemo SAL	*				
۱۹	Emirates Lebanon Bank	*				
۲۰	Banque de L'Habitat SAL	*				
۲۱	Banque de L'Industrie Et Du travel SAL	*				
۲۲	Banque Lati SAL	*				
۲۳	Banque Misr Liban SAL	*				
۲۴	BBAC Sal	*				
۲۵	FFA Private Bank	*				
۲۶	Finance Bank SAL	*				
۲۷	First National Bank SAL	*				
۲۸	MEAB SAL	*				
۲۹	Mediterrane Investment Bank SAL	*				
۳۰	Near East Commercial Bank SAL	*				
۳۱	Societe Generale de Banque au Liban SAL	*				
۳۲	Banca Di Roma S.P.A.	*				
۳۳	Fenicia Bank	*				
۳۴	Bankmed SAL	*				
۳۵	Banque Nationale de Paris Intercontinentale	*				
۳۶	HSBC Bank Middle East Ltd	*				
۳۷	International Bank of Lebanon SAL	*				
۳۸	Standard Chartered Bank SAL	*				
۳۹	Lebanese Canadian Bank SAL	*				
۴۰	Lebanese Islamic Bank SAL	*				
۴۱	Lebanese Swiss Bank SAL	*				
۴۲	Lebanon & Gulf Bank SAL	*				
۴۳	Societe Nouvelle de La banque de SYRIE et du LIBAN SAL	*				
۴۴	Syrian Lebanese Commercial Bank SAL	*				
۴۵	National Bank of Kuwait (Lebanon) SAL	*				

جدول شماره ۱۵: وضعیت بانکداری شرکتی در کشور جی بو تی

ردیف	نام بانک	دارای بخش مستقل برای شرکتی	دارای عناوین مشابه بانکداری شرکتی	عدم بخش مستقل بانکداری شرکتی اما ارائه خدمات بانکداری شرکتی	فاقد هرگونه تمرکز بر بانکداری شرکتی
۱	Banque Al Baraka Djibouti			*	
۲	Banque de Djibouti et du Moyen Orient SA			*	
۳	Banque Indosuez Mer Rouge			*	
۴	Banque Pour le Commerce et l'Industrial – Mer Rouge				*
۵	British Bank Of Middle - East				*
۶	Banque de Depot de l'Ethiopie			*	
۷	Banque de d'Epargne de la Somalie			*	
۸	Caisse de Development			*	
۹	International Commercial Bank				*
۱۰	Salam African Bank				*

جدول شماره ۱۶: وضعیت بانکداری شرکتی در کشور لیبی

ردیف	نام بانک	دارای بخش مستقل برای شرکتی	دارای عناوین مشابه بانکداری شرکتی	عدم بخش مستقل بانکداری شرکتی اما ارائه خدمات بانکداری شرکتی	فاقد هرگونه تمرکز بر بانکداری شرکتی
۱	Alsaraya Trading & Development Bank	NA			
۲	Aman Bank for Commerce and Development	*			
۳	Al-wafa Bank	*			
۴	Alejmaa Alarabi Bank	*			*
۵	Banque Shahelo – Saharienne Pour l'Investissement et le Commerce				*
۶	Jamahiriya Bank				*
۷	Libyan Arab Foreign Bank	*			
۸	Libyan Development Bank	NA			
۹	Mediterranean Bank				*
۱۰	National Agricultural Bank of Libya	NA			
۱۱	National Banking Corporation	NA			
۱۲	National Commercial Bank			*	
۱۳	Sahara Bank			*	
۱۴	Saving & Real Estate Bank of Libya	NA			
۱۵	Tripoli Agricultural Bank	NA			
۱۶	Umma Bank	NA			
۱۷	Wahda Bank			*	

جدول شماره ۱۷: وضعیت بانکداری شرکتی در کشور مراکش

ردیف	نام بانک	دارای بخش مستقل برای بانکداری شرکتی	دارای بخش مشابه بانکداری شرکتی	عدم بخش مستقل بانکداری شرکتی اما ارائه خدمات بانکداری شرکتی	فاقد هرگونه تمرکز بر بانکداری شرکتی
۱	Atti Jariwafa Bank	*			
۲	Banque Marocaine de Commerce Exterieur	*			
۳	Credit Agricole du Maroc			*	*
۴	Group Banque Populaire			*	
۵	Credit Immobilier et Hotelier			*	
۶	Banque Marocaine Pour le commerce et l'Industrie			*	
۷	Societe Generale Maroc			*	
۸	Credit du Maroc			*	
۹	Al – Barid Bank			*	
۱۰	Casablanca Finance Group			*	
۱۱	Attijari Finance Corp			*	
۱۲	BMCE Capital			*	
۱۳	CDG Capital			*	
۱۴	Capital Trust Maroc			*	
۱۵	ABN Bank Maroc			*	
۱۶	Banco Immobiliario y Mercantil de Marruecos		NA		*
۱۷	Bank Al Amal				*
۱۸	Banque Marocaine Pour L'Afrique et l'orient				*
۱۹	Banque Nationale Pour le Developpement Economique		*		
۲۰	Bex - Maroc			*	
۲۱	Citibank			*	
۲۲	Commerz Bank			*	
۲۳	Credit Populaire du Mroc			*	
۲۴	Limar Bank Casa Union Marocaine de Banque		NA		
۲۵	Raw- Mat Bank		NA		
۲۶	Societe de Banque & Credit		*		
۲۷	Societe Marocaine de Depot et de Credit			*	
۲۸	Societe Mithaq Al Maghrib		NA		
۲۹	Union Bancaria Hispano Marroqui uniban		NA		
۳۰	UNION Marocain des Banques		Na		

جدول شماره ۱۸: وضعیت بانکداری شرکتی در کشور فلسطین

ردیف	نام بانک	دارای بخش مستقل برای بانکداری شرکتی	دارای عناوین مشابه بانکداری شرکتی	عدم بخش مستقل بانکداری شرکتی اما ارائه خدمات بانکداری شرکتی	فاقد هرگونه تمرکز بر بانکداری شرکتی
۱	Bank of Palestine PLC	*			
۲	Palestine Investment Bank	*			
۳	Palestine Commercial Bank	*			
۴	Al Quds Bank	*			
۵	Ar Rafah Microfinance Bank	*			
۶	Arab Palestinian Investment Bank	*			
۷	Arab	*			
۸	Cairo Amman Bank	*			*
۹	Arab Bank	*			
۱۰	Jordan Kuwait Bank	*			
۱۱	Jordan Ahli Bank	*			
۱۲	Bank of Jordan	*			
۱۳	HSBC Bank Middle East Limited	*			
۱۴	Egyption Arab Land Bank	*			
۱۵	Union Bank	*			
۱۶	The Housing Bank for Trade & Finance	*			
۱۷	Jordan Commercial Bank	*			

جدول شماره ۱۹: وضعیت بانکداری شرکتی در کشور تونس

ردیف	نام بانک	دارای بخش مستقل برای بانکداری شرکتی	دارای عناوین مشابه بانکداری شرکتی	عدم بخش مستقل بانکداری شرکتی اما ارائه خدمات بانکداری شرکتی	فاقد هرگونه تمکز بر بانکداری شرکتی
۱	Alubaf international Bank				*
۲	Amen Bank	*			
۳	Arab Banking Corporation	*			
۴	Arab Tunisian Bank	*			
۵	Bankers Trust Company	*			
۶	Bnaque Arabe Tuniso Libyenre de Developpement et te Commerce Exterieur	*			
۷	Banque de Cooperation du Maghreb Arabe	NA			
۸	Banque de Development Economique de Tunisie	NA			
۹	Banque de L'habitat			*	*
۱۰	Banque de Tunisie			*	
۱۱	Banque de Tunisie et des Emirates d'Investissement			*	
۱۲	Banque France Tunisienne	NA			
۱۳	Banque du Sud			*	
۱۴	Banque Internationale Arabe de Tunisie			*	
۱۵	Banque nationale Agricole			*	
۱۶	Banque Nationale de Developpement Touristique	NA			
۱۷	Banque Tuniso Qatarie d'Investissement			*	
۱۸	Banque Tuniso – Kuweittiene de Developpement			*	
۱۹	Beit Ettamwil Tounsi Saudi				*
۲۰	Citibank			*	
۲۱	Credit Foncier et Commercial de Tunisie	NA			
۲۲	North Africa International Bank			*	
۲۳	Societe Tunisienne de Banque			*	
۲۴	Tunis International Bank			*	
۲۵	Union Bancaire Pour Le Commerce et l'Industrie			*	
۲۶	Union Internationale de Banque			*	
۲۷	Union Tunisienne de Banque	NA			

جدول شماره ۲۰: وضعیت بانکداری شرکتی در کشور الجزایر

ردیف	نام بانک	دارای بخش مستقل برای بانکداری شرکتی	دارای عنوانین مشابه بانکداری شرکتی	عدم بخش مستقل بانکداری شرکتی اما ارائه خدمات بانکداری شرکتی	فاقد هرگونه تمرکز بر بانکداری شرکتی
۱	Banque Nationale d'Algérie			*	
۲	Banque Exterieure d'Algérie			*	
۳	Banque de l'Agriculture et du Developpement Rural			*	
۴	Banque de Developpement Local			*	
۵	Credit Populaire d'Algérie			*	
۶	Caisse Nationale d'Epargne et Deprevoyance			*	
۷	Caisse Nationale de Mutualite Agricole			*	
۸	Algérie Poste			*	
۹	Citibank Algeria			*	
۱۰	Bnaque Albaraka Algeria			*	
۱۱	Arab Bank Corporation			*	
۱۲	Natixis Banque Algeria			*	
۱۳	Societe Generale Algeria			*	
۱۴	BNP Paribas El DJAZAIR			*	
۱۵	Arab Bank Algeria			*	
۱۶	Trust Bank Algeria			*	
۱۷	Gulf Bank Algeria			*	
۱۸	Housing Bank For Trade & Finance Algeria			*	
۱۹	Franca Bank El DJAZAIR			*	
۲۰	Calyon Algeria			*	
۲۱	HSBC Algeria			*	
۲۲	Al slam Bank Algeria			*	

جدول شماره ۲۱: وضعیت بانکداری شرکتی در کشور یمن

ردیف	نام بانک	دارای بخش مستقل برای بانکداری شرکتی	دارای عناوین مشابه بانکداری شرکتی	عدم بخش مستقل بانکداری شرکتی اما ارائه خدمات بانکداری شرکتی	فاقد هرگونه تمرکز بر بانکداری شرکتی
۱	Saba Bank			*	
۲	National Bank of Yemen	*			
۳	Arab Bank Limited	*			
۴	Calyon Credit Agricole		*		
۵	Cooperative and Agricultural Credit Bank			*	
۶	Housing Bank			*	
۷	International Bank of Yemen				*
۸	Islamic Bank of Yemen for Finance and investment		*		
۹	Qatar National Bank (QNB)		*		
۱۰	RafidaIn Bank			*	
۱۱	Shamil Bank of Yemen and Bahrain		*		
۱۲	Tadhamon International Islamic Bank		*		
۱۳	The Yemen Bank for Reconstruction and Development		*	*	
۱۴	United Bank Limited		*		
۱۵	Yemen Commercial Bank		*		
۱۶	Yemen Gulf Bank			*	
۱۷	Yemen Kuwait Bank for Trade and Investment	NA			

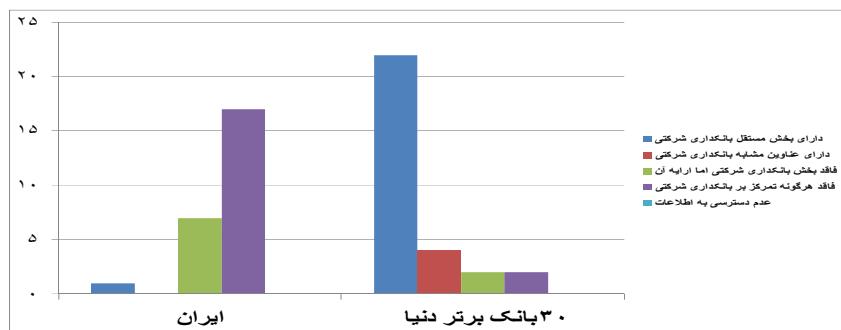
جدول شماره ۲۲: وضعیت بانکداری شرکتی در کشور سودان

ردیف	نام بانک	دارای بخش مستقل بانکداری شرکتی	دارای بخش مشابه بانکداری شرکتی	عدم بخش مستقل بانکداری شرکتی	فاقد هرگونه تمرکز بر بانکداری شرکتی
۱	Agricultural Bank of Sudan	*			
۲	Al – Baraka Bank	*			
۳	Al Shimal Islamic Bank	*			
۴	Animal Resources Bank	NA			
۵	Arab Bank for Economic Development in Africa	*			*
۶	Bank of Khartoum	*			
۷	Bank of Oman	*			
۸	Blue Nile Mashreq Bank	*			
۹	Chase Manhattan Bank	*			
۱۰	Citibank	*			
۱۱	El Nilein Bank	*			
۱۲	Expatriate Bank	*			
۱۳	Faisal Islamic Bank	*			
۱۴	Financial Investment Bank	NA			
۱۵	Habib Bank	NA			
۱۶	Industrial Bank of Sudan	NA			
۱۷	International Bank for Reconstruction & Development	*			*
۱۸	Ivory Bank	NA			
۱۹	Islamic Bnak of Western Sudan	*			
۲۰	Islamic Cooperative Development Bank	*			*
۲۱	Khartoum Bank	*			
۲۲	Mashreq Bank	*			
۲۳	Midlle East Bank	*			
۲۴	National Bank of Abu Dhabi	*			
۲۵	National Bank of Sudan	*			
۲۶	National Export/Import Bank	*			
۲۷	National Development Bank	NA			
۲۸	Nilein Bank	*			
۲۹	People Cooperative Bank	*			
۳۰	Saudian Sudance Bank	*			
۳۱	Sudan Agricultural Bank	*			*
۳۲	Sudan Commercial Bank	NA			
۳۳	Sudanese Baraka Bank	*			
۳۴	Sudanese Estates Bank	NA			
۳۵	Sudanese French Bank	*			
۳۶	Sudanese International Bank	NA			
۳۷	Sudanese Islamic Bank	*			
۳۸	Sudanese National Bank	NA			
۳۹	Sudanese Saudian Bank	NA			
۴۰	Sudanese Saving Bank	NA			
۴۱	Tadamon Islamic Bank	*			*
۴۲	Unity Bank	*			
۴۳	Union Trust bank	*			

جدول شماره ۲۳: وضعیت بانکداری شرکتی در کشور اردن

ردیف	نام بانک	مستقل برای بانکداری شرکتی	دارای بخش مشابه بانکداری شرکتی	دارای عناوین بانکداری شرکتی	عدم بخش مستقل بانکداری شرکتی اما ارائه خدمات بانکداری شرکتی	فاقد هرگونه تمکز بر بانکداری شرکتی
۱	Arab Banking Corporation	*				
۲	Arab Bank Jordan	*				
۳	Al-Rajhi Bank	*				
۴	Audi Bank	*				
۵	Bank of Jordan	*				
۶	Blom Bank	*				
۷	Cairo Amman Bank	*				
۸	Capital Bank of Jordan	*				
۹	Citibank	*				
۱۰	Egyptian Arab Land Bank	*				
۱۱	HSBC	*				
۱۲	Islamic International Arab Bank	*				
۱۳	Invest Bank	*				
۱۴	Jordan Ahli Bank	*				
۱۵	Jordan Commercial Bank	*				
۱۶	Jordan Dubai Islamic Bank	*				
۱۷	Jordan Islamic Bank	*				
۱۸	Jordan Kuwait Bank	*				
۱۹	National Bank of Kuwait	*				
۲۰	National Bank of Abu Dhabi	*				
۲۱	Rafidain Bank	*				
۲۲	Societe Generale	*				
۲۳	The Housing Bank for Trade & Finance	*				
۲۴	Union Bank	*				
۲۵	Standard Chartered Bank	*				

۴- مقایسه وضعیت بانکداری شرکتی در ایران و ۳۰ بانک بزرگ جهان
 وضعیت مقایسه‌ای ۳۰ بانک بزرگ جهان و بانک‌های ایرانی از منظر استقرار بانکداری شرکتی را می‌توان در نمودار زیر مشاهده کرد.

همان‌گونه که در نمودار مشاهده می‌شود، موقعیت و جایگاه بانکداری شرکتی در بین بانک‌های ایران در مقایسه با ۳۰ بانک برتر جهان حاکی از تفاوت فاحش است. به شکلی که از بین بیست و شش بانک فعال در کشور فقط یک بانک (اقتصادنوین) دارای بخش مستقل بانکداری شرکتی است، در حالی که ۲۳ بانک از سی بانک بزرگ جهانی دارای بخش مستقل بانکداری شرکتی در عملیات خود هستند. به بیان دیگر نسبت بانک‌های ایران دارای بانکداری شرکتی به کل بانک‌های فعال در کشور $\frac{1}{84}$ درصد است، در حالی که این نسبت برای ۳۰ بانک عظیم جهانی در سال ۲۰۱۲ برابر ۷۷ درصد یعنی ۴ درصد بیش از ۲۰ برابر کشور ایران است. از آنجایی که تفاوت‌های فروانی از قبیل حجم سرمایه، فضای کسب و کار، خدمت و سابقه فعالیت و ... قابلیت مقایسه بین بانک‌های فعال در کشور با بانک‌های برتر جهانی وجود دارد.

۵- بررسی موقعیت بانکداری شرکتی در ایران و سایر کشورهای عضو منطقه منا

در بخش دوم همان‌طور که در جدول‌های مندرج در مقاله مشاهده می‌شود، بررسی موقعیت بانکداری شرکتی در ایران و سایر کشورهای عضو منطقه منا صورت پذیرفته است.

برخی نتایج کلیدی حاصل از مقایسه صورت پذیرفته را می‌توان به شرح زیر فهرست کرد:

الف- صرفاً ایران تنها کشوری است که تعداد بانک‌هایی که دارای بانکداری شرکتی می‌باشند از بانک‌هایی که در وضعیت عدم هرگونه تمرکز به این نوع بانکداری هستند در آن کمتر است.

ب- بررسی نسبت درصد تعدادی بانک‌های دارای بخش مستقل برای بانکداری شرکتی به کل بانک‌های فعال در هر کشور عضو منطقه "منا" نشان می‌دهد که تنها پنج کشور ایران، عراق، جیبوتی، لیبی و تونس دارای نسبت زیر 50 درصد هستند. این عدد درباره ایران در پایین‌ترین حد در بین ۵ کشور اشاره شده بوده و معادل $\frac{3}{84}$ درصد است.

ج- بررسی مقایسه نسبت تعداد بانک‌های دارای بخش مستقل برای بانکداری شرکتی به کل بانک‌های دارای بخش مستقل بانکداری شرکتی و نسبت تعداد بانک‌های هر کشور به کل بانک‌ها در منطقه "منا" حاکی از این است که در کشورهای ایران، عراق، سوریه، جی‌بوتی، لیبی، تونس، الجزایر، سودان و یمن درصد سهم تعدادی از بانک‌های این کشورها به کل بانک‌های مورد بررسی از منطقه "منا" بیشتر از درصد سهم تعدادی از بانک‌های دارای بانکداری شرکتی در این کشورها به کل بانک‌های دارای بخش بانکداری شرکتی در کل کشورهای منطقه "منا" است. این موضوع در بین کشورهای مذکور، در ایران از وضعیت حادی برخوردار است. به شکلی که کشور ایران با داشتن ۲۶ بانک و سهم $5/57$ درصد از کل بانک‌های مورد بررسی در منطقه "منا"، فقط $377/0$ از کل بانک‌های دارای بانکداری شرکتی در منطقه "منا" را به خود اختصاص داده است.

رابطه ذکر شده (کشورهای ایران، عراق، سوریه، جی‌بوتی، لیبی، تونس، الجزایر، سودان، یمن) درباره کشورهای امارات متحده عربی، عربستان سعودی، بحرین، عمان، قطر، کویت، مصر، لبنان، مراکش و اردن معکوس می‌باشد به شکلی که در کشور کویت نسبت کل بانک‌های کویتی دارای بانکداری شرکتی به کل بانک‌های دارای بانکداری شرکتی در منطقه "منا" به کل بانک‌های مورد بررسی به کل بانک‌های منطقه منا $72/1$ برابر است. این رابطه در امارات متحده عربی $62/1$ برابر است.

د- بررسی نسبت درصد تعدادی از بانک‌های دارای بخش مستقل برای بانکداری شرکتی و همچنین عنوانین مشابه به کل بانک‌های فعال در هر کشور(منطقه منا) نشان می‌دهد تنها سه کشور ایران، جی‌بوتی و لیبی دارای وضعیت زیر 50 درصد هستند. هر چند این نسبت در بین کشورهای ذکر شده در ایران دارای پایین‌ترین نسبت است.

ه- تعداد زیادی از کشورهای منطقه "منا" دارای حکومت اسلامی (به معنای عام کلمه) می‌باشند. به نحوی شرع مقدس اسلام در امور اقتصادی آن‌ها، همچنین نظام بانکی آن‌ها جاری است، از این‌رو بهنظر می‌رسد استقرار نظام بانکی غیرربوی مانع کلی برای استقرار بانکداری شرکتی محسوب نمی‌شود و صرفاً عدم توسعه ابزارهای اسلامی مالی در قیاس با ابزارهای مالی و محصولات بانکی در نظام بانکی روی، ارائه خدمات متنوع بانکداری شرکتی در کشورهایی که نظام بانکی اسلامی- غیرربوی در آن‌ها جاری است را با محدودیت رو به رو می‌کند.

و- اعداد و ارقام منعکس در مقاله که حاصل بررسی بیش از 350 بانک در جهان و منطقه منا است، حکایت از وضعیت نامناسب و عدم گسترش بانکداری شرکتی در ایران دارد.

پیشنهادها

الف- پیشنهادات اجرایی

- ۱- ایجاد دوره‌های آموزش کاربردی- برای آموزش کارکنان درگیر در نظام بانکی در زمینه بانکداری شرکتی توسط مؤسسه عالی آموزش بانکداری ایران
- ۲- بررسی‌های فقهی جهت نحوه به کارگیری و ارائه انواع محصولات و خدمات بانکداری شرکتی که می‌توان به مشتریان بانک‌های کشور ارائه داد از سوی صاحب‌نظران
- ب- عناوین پیشنهادی برای انجام تحقیقات آتی
  - ۱- موانع استقرار بانکداری شرکتی در نظام بانکی ایران و راهکارها رفع آن‌ها
  - ۲- آثار استقرار بانکداری شرکتی در نظام بانکی کشور در تجهیز منابع بانکی
  - ۳- بانک‌ها نسبت به اصلاح ساختار اجرایی خود به نحوی که تنکیک جهت ارائه خدمات شرکتی هرچه مقدورتر، اقدام کنند.
  - ۴- بخش‌های تحقیقاتی، بانک‌ها نسبت به بررسی تجارب بانکداری شرکتی در سطح بین‌الملل اقدام کنند. و آن بخش از این تجارب که با موقعیت کنونی بانکداری کشور قابل اجراست را به کار گیرند.
  - ۵- آثار استقرار بانکداری شرکتی در نظام بانکی کشور برافزایش کارایی تخصیص منابع
  - ۶- الزامات استقرار بانکداری شرکتی در نظام بانکی کشور
  - ۷- نحوه تطبیق خدمات و محصولات بانکداری شرکتی در عرف جهانی آن با شرع مقدس اسلام
  - ۸- خدمات و محصولات بانکداری اسلامی- بانکداری غیرربوی و بانکداری شرکتی.

کتابنامه

- 1- www.relbanks.com
- 2- www.db.com
- 3- www.mufg.jp/english
- 4- www.hsbc.com
- 5- www.icbc.com.cn
- 6- www.bnpparibas.com/en
- 7- www.credit-agricole.fr
- 8- www.barclays.co.uk
- 9- www.jp-bank.japanpost.jp/en
- 10- www.jp.otganchase.com
- 11- www.rbs.co.uk
- 12- www.bankofamerica.com
- 13- www.ccb.com/en
- 14- www.boc.cn/en
- 15- www.mizuho-fg.co.jp/english
- 16- www.abchina.com/en
- 17- www.citigroup.com
- 18- www.smfg.co.jp/english
- 19- www.santander.com
- 20- www.ing.com
- 21- www.societegenerale.com.en
- 22- www.lloydsbankwholesale.com
- 23- www.pbce.fr/en
- 24- www.ubs.com
- 25- www.wellsfargo.com
- 26- www.unicreditbank.com/en
- 27- www.creditbank.ir
- 28- www.cdb.com.cn/english
- 29- www.goldmansachs.com
- 30- www.rabobank.ir
- 31- www.nordea.com
- 31- www.tejaratbank.ir
- 32- www.bmi.ir
- 33- www.bsi.ir
- 34- www.refah-bank.ir
- 35- www.postbank.ir
- 36- www.banksepah.ir
- 37- www.bank-maskan.ir
- 38- www.edbi.ir
- 39- www.tibank.ir
- 40- www.unp.ir
- 41- www.ghavamin.com
- 42- www.agri-bank.ir
- 43- www.enbank.ir
- 44- www.parsian-bank.com
- 45- www.sb24.com
- 46- www.karafarinbank.com
- 47- www.pbi.ir
- 48- www.sbank.ir
- 49- www.sinabank.com
- 50- www.city-bank.ir
- 51- www.bank-day.ir
- 52- www.ansarbank.ir
- 53- www.hibank24.com
- 54- www.izbank.com
- 55- www.touristbank.ir
- 56- www.qmb.ir

- 57- www.rafidain-bank.org
- 58- www.rasheedbank.gov.iq
- 59- www.agriculturalbank.gov.iq
- 60- www.red-iraq.com
- 61- www.tbi.iq
- 62- www.babylonbank-iq.com
- 63- www.bankofbaghdad.org
- 64- www.basrahsbankfz.com
- 65- www.eib-iq.com
- 66- www.nibig.com
- 67- www.dfdi-bank.com
- 68- www.isbank.com.tr
- 69- www.vakifbank.com
- 70- www.sumerbankiq.com
- 71- www.economybankiraq.com
- 72- www.gcb.iq
- 73- www.warak-bank.com
- 74- www.kubba-group.net/creditbank
- 75- www.desiraq.com
- 76- www.imeib.com
- 77- www.adcb.com
- 78- www.adib.ae
- 79- www.eibank.com
- 80- www.bankofsharjah.com
- 81- www.cbiuae.com
- 82- www.cbd.ae
- 83- www.dubaibank.ae
- 84- www.dib.ae
- 85- www.emiratesnbd.com
- 86- www.emiratesislamicbank.ae
- 87- www.financehouse.ae/en
- 88- www.fgb.ae/en
- 89- www.mashreghbank.com
- 90- www.nbad.com
- 91- www.nbf.ae
- 92- www.nbq.ae
- 93- www.noorbank.com
- 94- www.rakbank.ae
- 95- www.sib.ae
- 96- www.unb.co.ae
- 97- www.uab.ae
- 98- www.bankalbilad.com.sa
- 99- www.alrajhibank.com.sa
- 100- www.alinma.com
- 101- www.anb.com.sa
- 102- www.hsbacsaudi.com
- 103- www.isdb.org
- 104- www.alahli.com
- 105- www.riyadbank.com
- 106- www.sabb.com
- 107- www.samba.com
- 108- www.stusidbank.com
- 109- www.addaxbank.com
- 110- www.ahlounited.com.bh
- 111- www.alsalambahran.com
- 112- www.arabbanking.com
- 113- www.arcapita.com
- 114- www.bahraincredit.com.bh
- 115- www.bdb-bh.com
- 116- www.bjsb.com

- 117- www.bmb.com.bh
- 118- www.bmibank.com.bh
- 119- www.bbkonline.com
- 120- www.citi.com/bahrain
- 121- www.eskanbank.com
- 122- www.icicibankbahrain.com
- 123- www.iib-bahrain.com
- 124- www.nbbonline.com
- 125- www.seera.com
- 126- www.ithmaarbank.com
- 127- www.taib.com
- 128- www.ugbbh.com
- 129- www.bankmuscat.com
- 130- www.hsbc.ae
- 131- www.nbo.co.com
- 132- www.cbq.com.qa
- 133- www.arabbank.com
- 134- www.qnb.com.qa
- 135- www.standardchartered.com.bh
- 136- www.ibq.com.qa
- 137- www.alrayan.com
- 138- www.qib.com.qa
- 139- www.qiib.com.qa
- 140- www.hsbc.com.qa
- 141- www.bsi.com.qa
- 142- www.ulb.com.pk/overseas.qatar
- 143- www.qdb.com.qa
- 144- www.alkhaliji.com
- 145- www.dohabank.com.qa
- 146- www.mashreqbank.com.qa
- 147- www.ahlibank.com.qa
- 148- me.bnpparibas.com/en
- 149- www.barwabank.com
- 150- www.kuwaitnbk.com
- 151- www.e.gulfbank.com
- 152- www.cbk.com
- 153- www.eahli.com
- 154- www.ahlounited.com.kw
- 155- www.kib.com.kw
- 156- www.burgan.com
- 157- www.kfh.com
- 158- www.bankboubyan.com
- 159- www.ibkuwait.com/ibk/web/en
- 160- www.alahrambank.com
- 161- www.alwatany.net
- 162- www.ahlounited.com.egy
- 163- www.aaiib.com
- 164- www.alexbank.ir
- 165- www.bdc.com.eg
- 166- www.banquemisr.con
- 167- www.blombankegypt.com
- 168- www.cibeg.com
- 169- www.ca-egypt.com
- 170- en.agribank.jo
- 171- www.esf-bank.com
- 172- www.egbbank.com.eg
- 173- www.edbebank.com
- 174- www.faisalbank.com.eg
- 175- www.hdb-egy.com
- 176- www.idbe-egypt.com

- 177- www.midb.com.eg
- 178- www.nbdegypt.com
- 179- www.egypt.nbad.com
- 180- www.nbe.com.eg
- 181- www.nsgb.com.eg
- 182- www.piraeusbank.com.eg
- 183- www.pbduec.com.eg
- 184- www.scbank.com.eg
- 185- www.scotiabank.com
- 186- www.theubeg.com
- 187- www.cbs.bank.sy
- 188- www.syriayp.com
- 189- www.acdivoca.com
- 190- www.reb.sy
- 191- www.sgbsy.com
- 192- www.bso.com.sy
- 193- www.ibtf.com.sy
- 194- www.bankaudisria.com
- 195- www.arabbank.sy
- 195- www.byblosbank.com
- 196- www.chambank.sy
- 197- www.bankofbeirut.com
- 198- www.eblf.com
- 199- www.blom.com.lb
- 200- www.creditbank.com.lb
- 201- www.fransbank.com.lb
- 202- www.saradar.com.lb
- 203- www.ilb.com.lb
- 204- www.blcbank.com
- 205- www.almawarid.com
- 206- www.arabinvestment.com.lb
- 207- www.ahli.com.lb
- 208- www.al-baraka.com
- 209- www.albiladib.com
- 210- www.afh.com.lb
- 211- www.beraobank.com
- 212- www.elbank.com.lb
- 213- www.banque-habitat.com.lb
- 214- www.bitbank.com.lb
- 215- www.banquelati.com
- 216- www.bml.com.lb
- 217- www.bbacbank.com
- 218- www.ffaprivatebank.com
- 219- www.financebk.com
- 220- www.fnb.com.lb
- 221- www.meabank.com
- 222- www.bankmed.com.lb
- 223- www.necbbank.com.lb
- 224- www.sgbl.com.lb
- 225- www.ibl.com.lb
- 226- www.standardchartered.com.lb/en
- 227- www.lebcankbank.com
- 228- www.lebaneseislamicbank.com.lb
- 229- www.lebaneseswissbank.com.lb
- 230- www.lgbbank.com/en
- 231- www.bsl.com.lb/en
- 232- www.slcb.com.lb
- 233- www.nbk.com.lb
- 234- www.albaraka-bank.com
- 235- www.bci-nanque.com

- 236- www.icbank-djibouti.com
- 237- www.banksalam.com
- 238- www.alwafabank.com
- 239- www.alejmaabank.com
- 240- www.bsicnet.com
- 241- www.lfbank.ly.com
- 242- www.ncb.ly/en
- 243- www.saharabank.com.ly
- 244- www.wahdabank.org
- 245- www.attijariwafabank.com
- 246- www.bmcebank.com
- 247- www.gbp.ma
- 248- www.cih.co.ma
- 249- www.cdm.co.ma
- 250- www.albaridbank.ma
- 251- www.cfgmorocco.com
- 252- www.bmcek.co.ma
- 253- www.cdgcapital.ma
- 254- www.capitaltrust.ma
- 255- www.alamalbank.ma
- 256- www.bnadesm.com
- 257- www.smdc.co.ma
- 258- www.bkam.ma
- 259- www.bankofpalastine.com
- 260- www.pinvbanks.com.en
- 261- wwwpcb.ps
- 262- [wwwqudsbank.ps](http://www.qudsbank.ps)
- 263- www.alrafahbank.ps/en
- 264- www.apibank.ps
- 265- www.aibnk.com
- 266- www.cab.com
- 267- www.arabbank.ps
- 268- www.jordan-kuwait-bank.com
- 269- www.ahli.com/palestine.shtm
- 270- www.bankofjordan.com
- 271- www.ealb.ps
- 272- [wwwunionbank.ps](http://www.unionbank.ps)
- 273- www.hbtif.com
- 274- www.jcbank.com
- 275- www.alubaibank.com
- 276- www.amenbank.com.tn
- 277- www.atb.com.tn
- 278- www.bankertrust.com
- 279- www.btl.com.tn
- 280- www.bh.com.tn
- 281- www.bt.com.tn
- 282- www.bte.com.tn
- 283- www.sud.banquepopulaire.tn
- 284- [wwwbiat.com.tn](http://www.biat.com.tn)
- 285- [wwwbna.com.tn](http://www.bna.com.tn)
- 286- [wwwtqb.com.tn](http://www.tqb.com.tn)
- 287- [wwwbtknet.com](http://www.btknet.com)
- 288- [wwwnailbank.com](http://www.nailbank.com)
- 289- [wwwstb.com.tn](http://www.stb.com.tn)
- 290- [wwwtib.com.tn](http://www.tib.com.tn)
- 291- [wwwuib.com.tn](http://www.uib.com.tn)
- 292- [wwwbna.dz](http://www.bna.dz)
- 293- [wwwbea.dz](http://www.bea.dz)
- 294- [wwwbadr-bank.net](http://www.badr-bank.net)
- 295- [wwwbdl.dz](http://www.bdl.dz)

- 296- www.cpa-bank.dz
297- www.cnepbanque.dz
298- www.cnma.dz
299- www.poste.dz
300- www.abbaraka-bank.com.dz
301- www.arabbanking.com.dz/en
302- www.natixis.com
303- www.bnpparibas.dz
304- www.arabbank.dz
305- www.trust-bank-algeria.com
306- www.hbtf.com
307- www.faransbank.com
308- www.ca-cib.com
309- www.alsalamalgeria.com
310- www.bok-sd.com
311- www.bluemashreg.com
312- www.fibsudan.com/en
313- www.iscob.com
314- www.nbs.com.sd
315- www.ndb.com.sd
316- www.saudisb.sd
317- www.sfbank.net
318- www.tadamonbank-sd.com/en
319- www.cab.jo
320- www.capitalbank.jo
321- www.iiabank.com.jo
322- www.investbank.jo
323- www.jcbank.com.jo/en
324- www.jdib.jo
325- www.jordanislamicbank.com
326- www.jkb.com
327- www.nbk.com/nbknetwork/jordan_en
328- www.sababank.com
329- www.nbyemen.com
330- www.bankdhofar.com
331- www.ohb.co.om/english
332- www.bankofbaroda.com
333- www.pma.ps
334- www.arabbank.com/ar/aboutus.aspx
335- www.calyon.com
335- www.cacbank.com.ye
336- www.ibyemen.com/en/english.php
337- www.iby-bank.com
338- www.natbankofyemen.com
339- www.sbyb.net
340- www.ybrd.com.ye
341- www.yg-bank.com
342- www.ycb.com.ye
343- www.mashreqbank.com.eg